

РОЗМІЩЕННЯ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

УДК:33:638:1

ПЕРСПЕКТИВА ВИРОБНИЦТВА ВІТЧИЗНЯНИХ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ

Л.Д.БІЛОШКУРЕНКО – викладач;

А.О.ПОПОВА – економіст з обліку та аудиту

Проблема забезпечення населення продуктами харчування за останні роки різко загострилася. Різкий спад виробництва в сільському господарстві, зменшення випуску вітчизняних продовольчих товарів набули прогресуючого характеру.

За останні роки в структурі продовольчого ринку Херсонської області значно зросла частка макаронних виробів, круп, хліба і хлібобулочних виробів. В той же час відбулося зниження питомої ваги м'яса, молочної продукції, яєць, меду. Спад власного виробництва продовольчих товарів в нашій області, як правило, компенсується завезенням імпоротної продукції.

Ніні не можна сподіватися на ринковий успіх вітчизняних сільськогосподарських продуктів через низький рівень інтенсивності в господарствах, та відсутності капіталовкладень в агропромисловий комплекс. Минулі роки наша країна експортувала продукти харчування.

Важливою статтею експорту ще за княжих часів була продукція, бджільництва, яка має на Україні давню історію і по цей час може бути перспективною.

Зараз можливості галузі використовуються недостатньо, хоча наша область має значну кормову базу і перспективи розвитку бджільництва.

В останні роки більшість колективних і державних сільськогосподарських підприємств, в користуванні яких знаходиться основна кількість сільськогосподарських угідь(більше 1500 тис. га) значно знизили виробництво продукції бджільництва. Немало господарств ліквідували бджільництво як галузь. В господарствах суспільного сектора області виробництво меду в останні роки було збитковим.

Незважаючи на всі труднощі сьогодення є господарства, які продовжують успішно розвивати цю галузь. Так, бджолярство в КСП “Світанок” Білозерського району Херсонської області в останні роки налічує 40 бджолосімей. В 1990 році в цьому господарстві їх було 98 при низькій медовій продуктивності.

Таблиця 1 – Економічна ефективність виробництва меду в КСП “Світанок” Білозерського району Херсонської області

Показники	1990 рік	1996 рік	1997 рік	1998 рік	1998р.в % до1990 р.
Кількість бджолосімей	98	40	40	40	40,82
Валове виробництво меду, ц	7	9	7	6,7	95,75
Кількість товарного меду, ц	7	11	5	10	148,86
Медова продуктивність бджолосімей, кг	7,14	22,5	17,5	16,8	235,29
Витрати праці на виробництво меду, тис. люд.-год.	3	2	3	2	66,67
Витрати праці на виробництво 1 ц продукції, люд.-год.	428,5	222,2	428,5	295,5	69,66
Вартість валової продукції бджільництва в співставних цінах 1996 року, грн.	3074	3952	3074	2942	95,70
Вироблено валової продукції в грн. на 1 люд.-год.	1,02	1,97	1,02	1,47	144,12
Вироблено валової продукції в грн. на 1 люд.- день	6,80	13,13	6,80	9,80	144,12
Вироблено валової продукції в грн. на 1 середньорічного працівника	2035	3930	2035	2933	144,12
Прибуток (+), збиток (-) від реалізації 1 ц меду, в грн.	0	9,09	-200	100	x
Рівень рентабельності, в %	0	9,09	-33,3	25,0	x

Аналіз стану бджільництва в КСП “Світанок” показав, що валове виробництво меду складало в 1990 році – 7 ц, 1996 році – 9 ц, 1997 році – 6,7 ц. Середня медова продуктивність однієї бджолосімії в 1990 році становила 7,14 кг, 1996 році – 22,5 кг, 1997 році – 17,5 кг, 1998 році – 16,8 кг.

Ефективність використання виробничих ресурсів є одним із важливих критеріїв економіки. В аграрному виробництві використовують три основні групи виробничих ресурсів: трудові, земельні та матеріальні. Одним з найважливіших видів ресурсів є трудові ресурси. На одного середньорічного працівника в КСП “Світанок” в 1998 році вироблено валової продукції бджільництва в порівняльних ці-

нах 1996 року на суму 2933 грн., що складає 144,12% від рівня 1990 року (табл.1).

Аналіз виробництва меду в КСП "Світанок" дає підстави вважати, що в цей важкий період для вітчизняного товаровиробника сільськогосподарської продукції, достатня увага до галузі сприяє збільшенню виробництва меду, забезпечує економічну ефективність бджолярства. Аналіз дає підстави зробити висновок, що Херсонська область може експортувати продукти харчування в країни СНД, та далекого зарубіжжя, вона може стати потенційним експортером продовольчих товарів, використовуючи переваги, міжнародного поділу праці. Найбільші прибутки можна отримувати від реалізації олії та зерна.